

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการวางแผนครอบครัวของหญิงหลังคลอดที่อาศัยในชุมชนแออัด มีวัตถุประสงค์มุ่งศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการวางแผนครอบครัวกับปัจจัยต่าง ๆ คือ ศาสนา เศรษฐกิจ (รายได้ ช่วงเวลาการทำงาน) อายุ แรกสมรส จำนวนบุตรเกิดรอด ความต้องการจำนวนบุตรในอนาคต เพศของบุตร นุเคราะห์ ผู้ทำคลอด แหล่งข่าวสารการวางแผนครอบครัว การย้ายถิ่น และจำนวนปีที่อาศัยในชุมชน พื้นที่ทำการศึกษาคือ ชุมชนแออัด 9 แห่งในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ประชากรตัวอย่างคือสตรีที่มีบุตรคนสุดท้ายอายุ 0-24 เดือน และเป็นผู้อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดทั้ง 9 แห่งนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น รวมประชากรตัวอย่างจำนวน 548 ราย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการยอมรับการวางแผนครอบครัว โดยการทดสอบความสัมพันธ์ดังกล่าวด้วยวิธีทางสถิติไคสแควร์

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. ลักษณะข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-29 ปี จบการศึกษาระดับชั้นประถมปีที่ 4 ขึ้นไป นับถือศาสนาพุทธมากกว่าศาสนาอิสลาม เช่นเดียวกับกับสามีของประชากรตัวอย่าง ประชากรตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งเกิดและมีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดนอกเขตจังหวัดสงขลา ดังนั้นจึงพบว่าประชากรตัวอย่างในชุมชนแออัดนี้เป็นผู้ย้ายถิ่นมากกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่น และส่วนใหญ่เข้าอยู่อาศัยในชุมชนนี้ระหว่าง 1-5 ปี

ประชากรตัวอย่างมีอายุแรกสมรสที่พบมากที่สุดอยู่ระหว่าง 20-29 ปี และเป็นการแต่งงานครั้งแรก ซึ่งปัจจุบันยังอยู่ด้วยกันกับคู่สมรส

การประกอบอาชีพในระยะหลังคลอดพบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งมิได้ประกอบอาชีพหรือทำงานที่ให้รายได้ ส่วนผู้ที่ทำงานส่วนใหญ่จะทำงานในช่วงเวลากลางวัน รายได้ที่เป็นรายปีของประชากรตัวอย่างและสามีส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 12,001-24,000 บาท

2. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการวางแผนครอบครัวกับ
ตัวแปรต่าง ๆ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการวางแผนครอบครัวคือ ศาสนา กล่าวคือสตรี
ไทยพุทธมีทัศนคติและการยอมรับการวางแผนครอบครัวมากกว่าสตรีไทยมุสลิม อีกปัจจัยหนึ่งคือ
ความต้องการบุตรในอุดมคติ พบว่าสตรีที่มีความต้องการบุตรในอุดมคติน้อย มีทัศนคติที่ดีและมี
การยอมรับการวางแผนครอบครัวสูงกว่าสตรีที่ต้องการบุตรในอุดมคติมาก และปัจจัยสุดท้าย
ที่มีผลต่อการยอมรับการวางแผนครอบครัวคือ บุคลากรผู้ทำคลอดพบว่า สตรีที่คลอดด้วยหมอ
ตำแย (ผดุงครรภ์แผนโบราณที่ไม่ผ่านการอบรม) มีทัศนคติและการยอมรับการวางแผนครอบครัว
น้อยกว่าสตรีที่คลอดกับแพทย์ พยาบาลและผดุงครรภ์

ในเรื่องความคิดเห็นของประชากรตัวอย่างเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวทั่วไป
พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ถูกต้องแล้ว และมีแนวทางปฏิบัติในการเลี้ยงบุตรให้มีสุขภาพกาย-
จิตสมบูรณ์แข็งแรงโดยการเลี้ยงแบบตามธรรมชาติมิได้มีหลักเกณฑ์หรือข้อปฏิบัติพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่าง ๆ กับ
การยอมรับการวางแผนครอบครัวโดยมิได้มีการควบคุมตัวแปรบางตัวแปร เช่น อายุ เป็นต้น ทำให้พบว่าผลการวิจัยบางปัจจัยไม่ชัดเจน ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในระดับ
ลึกและศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น และทดสอบหาความสัมพันธ์ว่าปัจจัยตัวใดมีอิทธิพลมากที่สุด
ตามลำดับ เพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนประชากรด้านการวางแผนครอบครัวต่อไป